

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB17 : 1850

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB17 : 1850", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2006 , s. 107.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb17-txt-shoot-n71.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

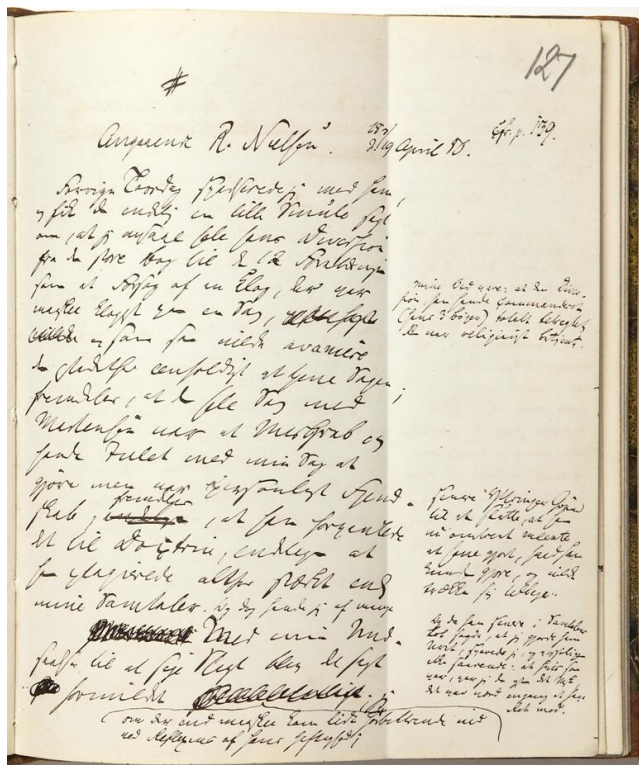
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

NB17:71

#

[a] cfr.p.139.

[b] d. 18 og 19 April 50.



7. Journalen NB17, s. 127, med begyndelsen af NB17:71. Optegnelsen rummer adskillige marginaltilføjelser, bl.a. dato og henvisning til en senere optegnelse, NB17:76 Angaaende R. Nielsen.

Forrige Torsdag spadserede jeg med ham, og fik da endelig en lille Smule sagt om, at jeg ansaae hele hans Diversion fra den store Bog til de 12 Forelæsninger som et Forsøg af en Klog, der var maaskee klogest paa en Sag, og som saa vilde avancere den istedetfor eenfoldigt at tjene Sagen; fremdeles, at den hele Sag med Martensen var et Misgreb og havde Intet med min Sag at gjøre men var personligt Fjendskab, fremdeles, at han forvandlede det til Doctrin, endeligen at han plagierede altfor stærkt endog mine Samtaler.

Med min Undseelse til at sige Sligt blev det sagt formildet om der end maaskee kom lidt forbittrende ind ved Reflexen af hans Heftighed; jeg sagde ham ogsaa, at jeg her dømte med min Maalestok.^f

[c] Mine Ord vare: at den Diversion, han havde commanderet (hans 3 Bøger) totalt betragtet ikke var religieust betjent.

[d] Og dog havde jeg af mange senere Yttringer Grund til at slutte, at han nu omtrent meente at have gjort, hvad han kunde gjøre, og vilde trække sig tilbage.

[e] Og da han senere i Samtalens Løb sagde, at jeg gjorde ham Uret, svarede jeg, og visseligen ikke saarende: at hvis saa var, var jeg da ogsaa det Msk, det var værd engang at have Ret mod.

f og med mit Blik paa Sagen, hvis Sammenhæng kun han og jeg fuldkommen kjender at jeg, naar jeg talte om ham til andre, fremhævede de gode Sider ogsaa i Retning af hvad Offer han kan have bragt pecuniært og ved at udsætte sig for Ubehageligheder. Jeg sagde ham ogsaa, at jeg i lang Tid havde forholdt mig saa rolig, fordi jeg bestandig kun havde agtet paa ham, hvorledes jeg skulde dømme om ham; han maatte vide, at Angreb var Noget, jeg ikke pleiede at tage

Hensyn [til], men at jeg desto nøiere passede paa Dem, hvor der var Tale om at ville forholde sig anerkjendende til mig, at det var mig det Vigtige, hvad Dom jeg skulde have om ham.

Han blev noget vred eller rettere opfarende. Imidlertid svingede jeg af, førte Talen hen paa andre Ting, og vi spadserede hjem in bona caritate.

Jeg tænkte nu paa denne Torsdag at komme ind paa den Sag igjen, og ifald han var villig til at tage mod Raison og finde sig i hvad der er Sandhed, at saa dog maaskee det skulde lykkes med at han vilde føle sig forpligtet til ganske eenfoldigt at gjøre noget for Sagen som Anmelder ell. Deslige.

Men nei, jeg modtager idag et Brev hvori han renoncerer paa at ville spadserere med mig om Torsdag[en].

Vel, at det er skeet. Han har misbrugt sit Forhold til mig meget. Formodl. skal nu dette Brev igjen være en Knibskhed i den Mening, at jeg skal give efter – thi min Hypochondrie har han da ogsaa misbrugt, foruden at han blot har søgt Productivitet og Productivitet.

[g] Jeg havde først tænkt dog at skrive et Par Ord til ham, men det rigtigste er nu at lade Sagen være afgjort, indtil jeg hører fra ham.

Godt, at det er skeet. Jeg bærer ingen Vrede mod ham, ikke i fjerneste Maade, er meget villig til at indlade mig med ham igjen, skjøndt det neppe er mig tjenligt, thi hans sandselige Haardførhed og min Skropulositet passe meget ulige til hinanden.

Han er blevet udviklet, men Docenten stikker dog i ham.

Forresten findes i de forskjellige Journaler og paa enkelte løse Papirer stadig væk Bemærkninger om mit Forhold til ham. Jeg har lidt ubeskrivelig ved den Ugenerethed med hvilken han privat forstaaer og forstaaer, og saa offentlig benytter det Skrevne, det Sagte baade som sit Eget og misforstaaet – forsaavidt er det jo rigtignok ogsaa hans eget.

Jeg tænkte mig at døe, derfor ønskede jeg at gjøre et Forsøg paa at sætte En ind i Sagen. Prof. Nielsen har kun altfor tydeligt forstaaet, at han er en levende.^h

h Han mener, at være mig uundværlig, at være den Eneste, jeg her kan faae til ret at gaae ind paa Sagen, eller dog til at vække Opmærksomheden. Noget Sandt er der i denne Mening – forresten misbruger han det mod mig til stundom at ville gjøre sig kostbar – men han betænker ikke, at Alt beroer paa, om det er min Idee verdsligt at ville seire, ell. gudeligt at ville ligge under, thi i sidste Fald er han meget undværlig, hvis han ikke vil forstaae det Samme, og i ethvert Tilfælde vil det da beroe paa, at han griber Sagen bedre og visere end den hidtil tilbagelagte Productivitet, item paa hvorvidt Sagen ikke selv snart skaffer sig nye Venner; og endeligen ligger, at jeg har accentueret her, dog væsentlig i, at jeg handlede religieust, da jeg drog ham til mig ell. slog til idet han inclinerede en Vending, som vistnok har forbauset ham og langt overgaaet hans Forventning, fordi det var en Handling fra Centrum, en intensiv Handling,

hvis Betydning først successive bliver aabenbar. Han har vistnok tænkt saadan blot at banke paa hos mig, og at saa jeg saadan skulde lukke Døren paa Klem eller gjøre endnu mindre: i det Sted blev Fløjdørren revet op, han indbudet at træde ind. Det var mere end man kunde forlange. Sandt; men just denne Begyndelse forandrede dog maaskee ogsaa det Hele, fangede ham ganske anderledes til Sagen, saa han dog maaskee virkelig kommer til at tjene den, hvilket muligt slet ikke var hans Tanke; og i ethvert Tilfælde skulde det være muligt at han bandtes til Sagen, maatte vistnok Begyndelsen være en saadan, have denne besynderlige Overraskelse og denne qualitative Intensitet.

Kun altfor hypochondre som jeg er, og i Frygt og Bæven for Gud har jeg saa bestandigt frygtet at gjøre ham Uret, haabet og haabet – og paa den Maade er jeg blevet holdt hen, forventende, at nu »næste Gang« saa skulde jeg bare see. Og naar saa Alt kommer til Alt, saa har han skrevet en stor Bog, hvori han ignore[re]de mig ganske (og dertil blev benyttet et helt Aar, og min Meddelelse ham rigeligt til Deel). Dernæst har han taget nogle Theses med af en Pseudonym for at angribe Martensen; og endeligen har han gjort et Forsøg paa at gjøre det til Doctrin – og for Sagen blev der ikke gjort det allermindste.

Maaskee har Ulykken ligget i, at Forholdet, hvori han var kommet til mig, var for nært. Jeg behøver min Frihed. Paa et friere Vilkaar, saa jeg ikke føler mig forpligtet til at accentuere ham saa stærkt, kan han gavne Sagen, selv om det er en Misvisning, thi han leder dog Opmærksomheden hen paa den. Men skal han være den høitbetroede Interpret kan jeg ikke være ligegyldig ved en saadan Misforstaaelse. Forresten troer jeg ogsaa, at min personlige Tilstedeværen virker forstyrrende paa ham; var jeg død, troer jeg, han vilde stille Sagen rigtigere.